

A Holt-Szamos Szamosújlaknál

Fotó: Végh Csongor

A MÉK elnökségének hírei

Budapesti Építész Kamara

Hajdú-Bihar Megyei Építész Kamara

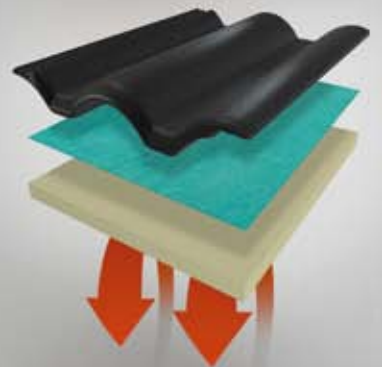
Komárom-Esztergom Megyei Építész Kamara

Nógrád Megyei Építész Kamara | Somogy Megyei Építész Kamara

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Építész Kamara

A JÓ TETŐ MEGTARTJA AZ OTTHON MELEGÉT

*Csökkentse fűtésszámláját
Bramac °Cool tetőrendszerrel!*

BRAMAC
MESTERSÉGÜNK A TETŐ

Tartalom

04 | A MÉK elnökségének hírei

04 Beszámoló a MÉK Tisztújító Küldöttgyűléséről

06 | Területi Építész Kamarák

10 Budapest Építészeti Nívódíja 2017
 12 Hajdú-Bihar Megyei Építész Kamara
 14 Komárom-Esztergom Megyei Építész Kamara
 18 Nógrád Megyei Építész kamara
 22 Somogy Megyei Építész Kamara
 26 Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Építész Kamara

30 | Szakmai hírek, közlemények

Beszámoló a MÉK Tisztújító Küldöttgyűléséről

2017. november 10-én pénteken került megrendezésre a MÉK Tisztújító Küldöttgyűlése a Kopaszi-gát Öbölház rendezvénytermében. Az ügyrendi döntéseket követően először sor került a MÉK Pénzügyi szabályzatának módosítására, majd a 2018. évi költségvetés és tagdíj elfogadására (a tagdíj 2017. évi levelen megegyező maradt). A MÉK új projektje, a Vizuális kultúra filmsorozat bemutatófilmjének levetítése után következett a tisztújítás, ahol az alábbi személyek kerültek megválasztásra.

Elnök: dr. Hajnóczy Péter (184 szavazat)

Alelnökök:

Szalay Tihamér..... (135 szavazat)
Turi Attila..... (100 szavazat)
Tutervai Mátyás (102 szavazat)

Elnökségi tagok:

dr. Bachmann Bálint DLA (83 szavazat)
Dulácska Zsolt..... (97 szavazat)
Eltér István (113 szavazat)
dr. Makóvnyi Ferenc (84 szavazat)
Schulcz Péter (85 szavazat)

Felügyelő Bizottság tagjai:

Csapó Balázs Tamás (123 szavazat)
Kampis Miklós (99 szavazat)
Körmendy János..... (120 szavazat)
Lente András (93 szavazat)
Schwarczuk Ágnes (105 szavazat)

Etikai-Fegyelmi Bizottság tagjai:

B. Szabó Veronika..... (154 szavazat)
Bácsalmássy Zoltán dr. (148 szavazat)
Domonkos Ádám (147 szavazat)
Kocsis Ágnes..... (148 szavazat)
Koczka István (161 szavazat)
Kőnig Tamás DLA (157 szavazat)
Major György (176 szavazat)
Nemes Roland Béla..... (154 szavazat)
Puskás Péter..... (135 szavazat)
S.Zlamál Ilona..... (148 szavazat)
Semsey Judit (162 szavazat)
Somogyi Judit..... (175 szavazat)

Országos Választási Jelölő Bizottság tagjai:

Babos István (145 szavazat)
Bálint Imre DLA (183 szavazat)
Cservényák Eszter..... (187 szavazat)
Dévényi Tamás..... (181 szavazat)
Palánkai Tibor (152 szavazat)
Vesmás Péter..... (172 szavazat)
Végh József (151 szavazat)

Rövid tájékoztató az alakuló ülésekről

2017. november 24-ére hívta össze dr. Hajnóczy Péter MÉK elnök a MÉK Elnökségének, Felügyelő Bizottságának, Etikai-Fegyelmi Bizottságának és Országos Választási Jelölő Bizottságának az alakuló ülését.

Az ülés elején dr. Hajnóczy Péter köszöntötte a megjelenteket és megválasztásukhoz gratulált.

A Felügyelő Bizottság elnöke Csapó Balázs Tamás, az Etikai-Fegyelmi Bizottság elnöke pedig Puskás Péter lett.

A MÉK ELNÖKÉNEK ÉS ALELNÖKEINEK PROGRAMJA

Dr. Hajnóczy Péter elnök

A választott területen megvalósítandó program:

- A kamara megjelenése az élet minél több területén, az építész szakma társadalmi kapcsolatainak és elfogadottságának erősítése, rangjának és minőségének további emelése.
- Folyamatos egyeztetés a jogalkotókkal, a jogi – politikai környezetben a lehető legélhetőbb és teljesíthetőbb jogszabályi környezetre való törekvés.
- Szakmai díjak presztízsének növelése.
- Vizuális nevelés bevezetésének támogatása az óvodákban, általános iskolákban, a vizuális kultúra minél szélesebb körben történő terjesztése.
- Szakmagyakorlók folyamatos felkészítése a változó jogszabályi helyzetre, ingyenes illetve önköltségi áras továbbképzések rendezése.
- A kamara hivatali vonalán hierarchikus és hatékony oda-visszacsatolt információáramlás, egységes működés és integrált véleményalkotás.
- Stratégiai testület felállítása, amely értékeli az építész szakma és a kamara változásait, ehhez igazodva kidolgozza a kamara működéséhez szükséges hosszú távú célokat és ütemezve elkészíti a végrehajtás lépéseit.
- A működésben továbbra is prioritás a csapatmunka, a személyes felelősség és a konszenzusos döntések kialakítása.
- Szoros együttműködés a kapcsolódó szakmai szervezetekkel.

Szalay Tihamér alelnök

A választott területen megvalósítandó program: 16 éve MÉK tisztségviselőként megalkuvás nélkül szolgálok a kamarai tagságot. A jövőben is folytatni szeretném e feladatot. Célom, hogy a tisztességes és szakszerű szakmagyakorlás körülményei egyszerűsödjenek. Ennek érdekében:

- Követhetővé és lényegesen egyszerűbbé kell tenni a jogi környezetet.
- Egyszerűsíteni és az építetők számára vonzóvá kell tenni a tervpályázati rendszert.
- El kell fogadtatni a politikával és a társadalommal a Tervezői Szolgáltatási Rendszert.
- El kell fogadtatni és jogszabályi szintre kell emelni a hozzá kapcsolódó Díjszámítást, melynek egyszerűnek, kezelhetőnek és betarthatónak kell lennie.
- Minden szereplő számára elfogadható és követendő szerződésrendszer kell kidolgozni.
- Határozott, érthető, az építészek érdekeit szolgáló és nem kijátszható szerzői jogi szabályozást kell alkotni.
- El kell készíteni, ill. folytatni kell a tervdokumentációk követelmény tartalmát a Tervezői Szolgáltatási Rendszerhez kapcsolódóan.
- A szakmagyakorlás minden területét érintően segédletekkel, szabályzatokkal kell a tagság munkáját segíteni.

- Szakmai alapú minőségbiztosítási rendszereket kell kiépíteni.

Célom, professzionális és hatékony, a szakma és a szakmagyakorlók érdekeit hatékonyan képviselni tudó kamara megteremtése.

Ennek érdekében:

- Csökkenteni kell a kamarák adminisztrációját, egyszerűsíteni kell az ügyintéztést.
- A kamara működését és szakmai tevékenységét mindenkor biztosítani tudó biztos anyagi háttér biztosítása.
- A kamara működéséhez méltó, a hatékony és hivatásunkhoz illő munkavégzést biztosító elhelyezési feltételek megteremtése.
- A területi kamarákkal együttműködve egy megreformált, hatékonyabban működő, döntésképebb, és kiváló érdekérvényesítő képességű szervezet koncepciójának kidolgozása.
- A tagságunk és a társadalom felé a kommunikáció javítása, a kamara és a szakma elismertségének biztosítása.

Az előző ciklusban szinte minden felsorolt területen a munka elindult, különböző szinteken tart, többkevesebb sikereket elérve. Ezt kívánom folytatni, bízva a munka eredményében.

Turi Attila alelnök

A választott területen megvalósítandó program: Az építész tervezői, a kapcsolódó szaktevékenységi ágak helyzete az utóbbi három évben gyökeresen változott meg. A szakmagyakorlás körülményei részben a kormányzati szemléletváltásból, részben az építőipar mindinkább átalakuló, erősen szervezett jellege, a munkaerő árának erőteljes növekedő tendenciája okán következik be. Ebben a helyzetben erős társadalmi, közösségi igény kiköveteli a szakmagyakorlás –a tagok számára még követhető ütemű– változtatását. Ebben a helyzetben a megkezdett munkát kívánom folytatni szélesíteni elsősorban a szakmán belüli munkacsoportokkal, de nem feledve, hogy része vagyunk egy építőipari és egy társadalmi közösségnek

- **tervező helyzete és szerepe:** A nagy munka mennyiséget és az építőipar és a döntéshozók által is fontosnak tartott tervezői jelenlét erősítése (tervezői művezetés nem csak családi otthonteremtés szintjén) alapvetően változtatja meg a szakma elismertségét, melyhez azonban fel kell készülni, ezt a kamarai továbbképzésekben is le kell követni.

- **tervtartalom továbbfejlesztése:** ki kell dolgozni –MMK-val ÉVOSZ-szal, és az ÉMI-vel közösen– egy megbízható, általánosan elfogadott költségvetési alapszint és mintakönyvet (német BKI minta). Ezen alapok nélkül mindig ott marad rajtunk, tervezőkön a bélyeg, hogy nem tudunk költségkeretet mondani, a mi terveink miatt keletkeznek többletköltségek. Tudjuk, hogy ez nem –vagy a legtöbbször nem– igaz, de ameddig a mi annyi, mi mennyi parttalan bázisú „párbeszéd” zajlanak, addig mi vesztesre állunk, soha nem lesz annyi tekintélyünk, mint az építőipar más szereplőinek. Ki kell dolgozni a tervtartalmak pontosítását, a megfelelő mintaterveket, akár a sztenderd csomóponti rendszerek szintjéig –mint kamarai szolgáltatást

- **ÉMTSZR, Beruházási Kódex:** folytatni kell az építőipar szereplőivel (MMK, ÉVOSZ, Tanácsadó Mérnökök Testülete, ÉMI, Miniszterelnökség) a dokumentumok elkészítését és véglegesítését, egészen a kodifikált szö-

vegtervezetig, hogy végre rend legyen az építés területén, világosak legyenek az egyes szereplők feladatai, kompetenciái és felelősségük.

- **A továbbképzések:** folytatni a 2015-től megkezdett folyamatot, de kiszélesíteni aktuális –parktikus– kötelező elemekkel, mind a digitális világ kihívásai, mind a szakmagyakorlás jogi háttere irányába. Ezt a feladatot továbbra is a MÉK-nek kell irányítania, együttműködve a helyi kamarákkal, szervezetekkel.

- **A változó szabályozási környezet:** az Étv és a Település Arculati kézikönyvek, a Településképi Rendelet új szemléletet próbál meghonosítani a szabályozásban és a környezetépítésben. Sajnálatos, hogy eközben a helyi tervtanácsok szerepe erősen csorbult, de –megítélésem szerint– lehetőség lenne ebben a paradigmában –ha az Önkormányzatok felelőssége a településképi kialakítása, megfogalmazása, betartatása – a tervtanácsok –megváltozott szerepkörben– visszakérülhetnek egy tanácsadó, konzultatív szervezetként a rendszerbe, szerepüket kiterjesztve elsősorban a közösségi kapcsolattartás, helyi média megjelenésen keresztül is.

- **Építészeti kultúra:** az építészettel kapcsolatos köztestületi (MMA) és civil szervezetekkel együtt ki kell alakítani az építészeti kultúra, a környezet –nem csak épített– fenntartás, használat ismeretterjesztő metodikáját. Öt perc építészeti –mindennap. Nem nagy elvekről szól, hanem a mindennap megtalálható, az életet fényesebbé tevő épített és természeti kultúráról, egy ajtóról, egy jól tájolt tornácról, szép arányokról, praktikus megoldásokról.

- **MÉM:** az építészeti múzeum létrehozásának feladata a törvény szerint az MMA kötelessége, melyet a köztestület elvégez. Ugyanakkor ebbe a folyamatba szerepet kell találni a működő nem köztestületi kulturális szereplőknek is, ebben a MÉK –köztestületi státuszánál fogva– közvetítő szerepet tölthet be.

A fent felsoroltak nagyrészt zajló vagy előkészítés alatt álló feladatok, melyeket –megítélésem szerint– folytatni kell a Területi Kamarák hatékony bevonásával. Ugyanakkor a közfeladatok ellátásához két dolgot kell rendezni: az egyik a jelenleg a feladatellátásra kapott források automatikussá tételét, a másik egy nagyobb (+3-7 fő) apparátussal működő közfeladati szervezet létrehozását a közvetlen szakmagyakorlás minőségének emelésére, segítésére és a hatósági munka törvény által előírt ellenőrzésének ellátására.

Tutervai Mátyás alelnök

A választott területen megvalósítandó program:

- **Belső kommunikáció kiszélesítése és naprakésszé tétele** a Kamara egyes szervezetei között.

- **Belső kommunikáció kiszélesítése és naprakésszé, élővé tétele** a MÉK és a kamarai tagok között.

- **Külső kommunikáció megalapozása a nyomtatott és elektronikus média felé,** annak elérése, hogy a MÉK hangja hallható, arca látható, véleménye világosan artikulált legyen mindenki számára, legyen az akár jogalkotó, akár szakmabeli, vagy akár az utca embere.

- **Jogszály tervezetek véleményezése,** belső szabályzatok előkészítése, készítése, aktualizálása a Területi Kamarák aktív közreműködésével.

Épített környezeti nevelés az óvodában

A kultúrAktív Egyesület és a Magyar Építész Kamara együttműködése

A kultúrAktív Egyesület és a Magyar Építész Kamara együttműködésével megvalósult az Épített környezeti nevelés az óvodában c. könyv kiadása, melynek bemutatója december 6-án a FUGA Budapesti Építészeti Központban volt. A könyvet Bálint Imre DLA építész ismertette, Guba Anna, Pataky Gabriella és Tóth Eszter szerzők jelenlétében. „Már a legkisebb korban is fontos az épített környezet iránti érzékenység, a térbeli tudatosság és a térbeli készségek fejlesztése – kockákkal, kuckókkal és komplex, játékos fejlesztő módszerekkel. A könyv rávilágít az építészeti környezetkultúra szerepére az óvodai fejlesztésben és módszertani segítséget nyújt azoknak az óvodapedagógusoknak, építészeknek, szülőknek, akik tudatosan igyekeznek erősíteni a gyermekek és az épített környezet kapcsolatát.” A könyv szakszerű ugyanakkor egyben közérthető a téma iránt érdeklődők számára.

A TETŐ,
ERŐS MINT A BIKA!

IDEÁLIS A FELÚJÍTÁSOKHOZ!

KIS SÚLY, NAGY HATÁS: A PREFA ALUMÍNIUM TETŐVEL IDŐT ÉS PÉNZT TAKARÍT MEG.

100% Alumínium. 40 Év garancia.

* A színgarancia a bevonat felületére vonatkozik, annak lepattogzására és felhólyagosodására, a garanciajegyben foglalt feltételek szerint. További információ: www.prefa.com/Garancia.

Négy csillagos, csúcs-színvonalú létesítmény burkolatai Mapei megoldásokkal

Boros József a megálmodója és beruházója az új Borostyán Med-Hotelnek, amit a vállalkozó gyermek-kora helyszínén hozott létre, Nyíradonytól 15 km-re, Tamásipusztán.

A hotel wellness egységének burkolatai, valamint a szobák és folyosók valamennyi burkolata Mapei megoldásokkal készült, Boros József a szálloda tulajdonosa maga szervezte a generálkivitelezést és koordinálta az építkezést. A hidegburkolati és melegburkolati munkákat kivitelező partnerek, Lénárd Gábor és Tóháti Sándor végezték.

HIDEBBURKOLÁS

Beltéri hidegburkolatok

Új építésű épületről lévén szó, a hidegburkolatok újonnan készített esztrich és betonaljzaton, vakolt falfelületeken, valamint medencékben kerültek fektetésre. A beltéri wellness egység medencetérében, valamint a közösségi terekben PRIMER G alapozást és ULTRAPLAN ECO 20 kiegyenlítést követően KERAFLEX MAXI S1 ragasztóval kerültek fektetésre a nagyméretű járólapok. Ugyanezekben a terekben az oldalfalakra a szintén nagyméretű lapok ragasztásához a KERAFLEX ragasztóanyagot alkalmazták. A medencetérben UTRACOLOR PLUS fugázóanyagot, a többi helyiségben KERACOLOR FF FLEX-et használták a kivitelezők. A beltéri medencék és pillérek legnagyobb részt látványos, szivárványos kerámia mozaik burkolatot kaptak, kisebb részben kisméretű kerámialapokból alakították ki a burkolati képet. A medencék kiegyenlítését PLANITOP FAST 330 termékkel végezték el, a vízszigetelő-rendszer elemei a MAPELASTIC kent szigetelés, a MAPENET 150 üvegszövet háló és a MAPEBAND elemek voltak. A beltéri medencék és pillérek burkolataihoz az ELASTORAPID ragasztóanyagot alkalmazták. A víz alá merülő felületek fugázáshoz a KERAPOXY CQ-t alkalmazták, a víz feletti felületeken az ULTRACOLOR PLUS-szal tömítették a fugahézagokat. A vizes helyiségek burkolat alatti vízszigetelését ugyancsak a teljes MAPELASTIC rendszer kiépítésével oldották meg.

Kültéri hidegburkolatok

A kültéri wellness egységet egy gyerekmédenca, egy úszómedence és egy termálvizes medence alkotja. A gyermekmedence burkolata kerámiamozaik volt, KERAPOXY CQ ragasztóágyba fektetve. A két nagyobb méretű medencét kerámia burkolattal vonták be, a széleken kerámiamozaik díszítéssel. A kerámia burkolathoz a KERAFLEX LIGHT S1 ragasztóanyagot alkalmazták, a fugatömítést KERAPOXY CQ epoxi fugázóval végezték. A negatív csatlakozóhézagokban és a csőáttörések héza-

gaiban a MAPESIL AC hézagztömítőt alkalmazták. Lénárd Gábor és dolgozói összesen 4500 m² hidegburkolat kiépítését végezték el a projekten.

MELEGBURKOLÁS

Szőnyegpadló fektetése

Ezt a burkolatot a szobákban, közösségi terekben, folyosókon építették ki. A meglévő beton aljzaton PRIMER G alapozás után ULTRAPLAN ECO 20 kiegyenlítőanyaggal képeztek megfelelően sima és egyenletes fogadófelületet. A szőnyegragasztást ULTRABOND 333-mal végezték el.

PVC ragasztás

Az orvosi terekben PVC és vezetékpes PVC burkolat került fektetésre. A fogadófelület kialakításához itt is a PRIMER G-t és az ULTRAPLAN ECO 20 termékeket használták, a burkolatragasztást pedig ADESILEX V4 SP és ADESILEX V4 SP VEZETŐKÉPES termékekkel végezték el. A lábazatok, holkerek burkolása során az ADESILEX LP terméket alkalmazták. Tóháti Sándor kivitelező munkáját összesen 2500 m² szőnyegburkolat és 500 m² PVC burkolat kiépítése dicséri a projekt során.

Nagylapos homlokzatburkolat családi házon elegánsan

Távolról homogén, de közelről mégis kicsit strukturált, nagyvonalú felületek, letisztult formák, időtálló minőség és látvány. Az elmúlt években az építésszek a szálcement alapanyagú nagylapos homlokzatburkolatokat számos látványos középület külső és belső felületképzőjévé választották ezen jellemzők alapján. Mindezek a tulajdonságok mennyire teszik alkalmassá az EQUITONE lapokat családi házakon való alkalmazásra? Mutatjuk néhány remek példán keresztül!

Az EQUITONE építészeti pályázaton – amelyet a szép példák bemutatására hívtak életre – a burkolat valóban látványos és előremutató épületek homlokzatán jelenik meg – sőt néha még a tetőn is. A határozottan elegáns és robusztus megjelenésű szálcement lapok fő üzenete az építésszek számára, hogy középpontba állítja az anyag valódi értékeit: fő jellemzői a szépség, visszafogott tartósság, elegancia és rugalmasság. Ugyanakkor az EQUITONE túlmutat azon az alapvető funkciójában, hogy időtálló, minőségi homlokzatburkolati lapként szolgálja az építendő igényeit.

Nézzük, hogyan vélekednek erről az elmúlt évek zsűri által legjobbnak ítélt családi házaik tervezői.

Magabiztos megjelenés a dekoratív fővárosi családi házon

„Olyan anyagot kerestünk, ami a világos homlokzati vakolattal és a vízszintes bordázattal megjelenő deszkahatású burkolattal megfelelően kontrasztos megjelenést ad mind felületben, mind elemosztásban. A nagy táblaméretet, a távolról homogén, de közelről mégis kismértékben strukturált felület erre megfelelő volt.” – indokolta az anyagválasztást a Tóth Project Építésziroda vezető tervezője Tóth László. „Az épület megjelenése építészeti magabiztosságot, felkészültséget mutat. Az építésszek jól bántak a rájuk bízott feladattal és megbízójuk egy ésszerűen tervezett, funkcionálisan jól működő, ugyanakkor dekoratív és letagadhatatlan

nul mai épületet kapott. Ez a professzionális egysúlyozás érzékelhető a belső terek jó arányú és gazdaságos kialakításában, a tömegképzésben, homlokzati anyaghasználatban és a kertépítésben egyaránt.” – mondta el az épületről Tima Zoltán, építész és a pályázat zsűrijének tagja.

2016-ban második helyezést ért el a Tóth Project Építésziroda az EQUITONE építésszeknek kiírt pályázatára benyújtott anyagával. A budapesti családi házra a természetes, teljes keresztmetszetükben színezett, matt felületű EQUITONE [natura] került, az épületet Tóth László, Papp László, Schalling Frigyes és Schmidt Péter tervezte.

Természetes anyagokból készült, korszerű modern lakóházak

A pályázat döntőjébe jutott további épületeken az EQUITONE szálcement burkolatokkal megvalósult számos további homlokzati megoldást láthatunk.

„Az egyszerű épület a megrendelői igényeknek megfelelően egyszerű, minimalista formavilágban terveztük, így a homlokzaton fehér, szürke vakolatok jelennek meg különböző struktúrával, amit antracit színű ragasztott szálcement felület egészít ki.” – Szekeres István építész Budapestre tervezett családi házában egyszerre jelenik meg a kifinomult és teljes keresztmetszetében színezett a EQUITONE [tectiva] és EQUITONE [natura], amelynek felületén könnyen kitapintathatjuk a finom metszésű szálcement szálakat.

„Az épület tervezésénél az egyszerű, sallangoktól mentes letisztult tömegképzés, a tiszta érthető nyelvezetű architektúra kialakítása volt az irányadó. A homlokzatképző anyagok kiválasztásánál a természetes, nemes és időtálló anyagok alkalmazása, a „divatszínnek” mellőzése volt a fő szempont.” – indokolta az anyagválasztást Mentés Gábor, építész, aki a elegáns megjelenésű, letisztult és természetes EQUITONE [tectiva] anyagot használta a tervezett családi ház teljes homlokzatán.

Halmosi Erik, építész 2015-ben nyertes volt, a 2016-os pályaművével pedig egészen a döntőig jutott. Az EQUITONE [tectiva] szálcement homlokzatburkoló lapokat alkalmazta a Budaörsön található családi ikerháza. Anyagválasztását így indokolta: „Az épület anyaghasználata is hasonlóan nagyvonalú, mint az alaprajza. Az ablakok közötti betét és az árnyékoló anyaga is szálcement lap, amely kellően időtálló és megjelenésében is illik a ház minőségéhez.”

www.equitone.hu

Budapest Építészeti Nívódíja 2017

Új értékek teremtése – a hagyományos értékek megőrzése

Az építészeti, az épített környezet egyre gyakrabban kerül az érdeklődés homlokterébe. Budapest arculatát a házak, az utcák, a terek, a növények és a benne élő emberek rajzolják meg. Az a térbeli világ, ami az építész munkája következtében alakul ki, ősidők óta meghatározza mindennapjainkat. E munka lényege nem csupán az előállított tervekben van, hanem magában az építésben, az építészeti vízió formába öntésében.

Egy új épület, vagy egy gondosan felújított és újjászülletett patinás építmény mindig nagyban hozzájárul a környéken élők és a városlakók életminőségének javulásához. Éppen ezért Budapest Főváros Önkormányzata támogatásával a Budapesti Építész Kamara nyilvános pályázatot hirdetett meg *Budapest Építészeti Nívódíja 2017* címmel az építészeti és környezeti kultúra fejlődése érdekében. A pályázat kiemelt feladata, hogy elismerje és megismertesse a városképet formáló építészeti alkotásokat, bemutassa az igényesen megtervezett és létrejött alkotásokban résztvevők példaértékű együttműködését.

A Nívódíj pályázat célja, hogy számba vegye az utóbbi időben épült alkotásokat, kiemelje a legkiválóbbakat és ezzel az arra érdemes alkotások megkapják a megérdemelt figyelmet és nyilvánosságot. Elismerést és ismertséget hozzon azok számára, akik alkotásaikkal hozzájárultak Budapest pozitív arculatának alakításához.

A díjra beérkezett tizenhét pályamű mindegyike példa arra, hogy nagy számban jelennek meg Budapesten közérdeklődésre számot tartó, értékes, mintaértékű építészeti alkotások. Ezek az épületek azt is bizonyítják, hogy tervezőik elhivatottan és kiemelkedő minőségben művelik szakmájukat, amivel megfelelnek a Nívódíj által meghatározott magas mércének. A pályaművekből összeállított kiállítás október 30 – november 19. között megtekinthető volt a FUGA Budapesti Építészeti Központban, és ezzel is szervesen illeszkedett az október 2-án, az Építészeti Világnapján indult Építészeti Hónapja programsorozatba.

A pályázat tudatosan törekedett a kisebb léptékű, rejtőző értékek bemutatására is, ami például akár egy óvoda, bölcsőde vagy lakóház. Manapság egy óvoda sem csupán egy épület kis játszótérrel, hanem olyan hely, ahol a gyermeki ábrándok színes élményekkel tölthetik meg az éppen rájuk szabott tereket, ahova a szülő is örömmel lép be, mert érzi, hogy gyermeke jó kezekbe kerül. Egy kortárs eleganciával megalkotott irodaház mellett, hogy városépítészeti büszkeség, rangot kölcsönöz az ott működő cégeknek, ugyanakkor nap mint nap inspirációt adhat az ott dolgozók számára is.

A pályázaton így került egy mérlegre hotel, bölcsőde, irodaház, óvoda, családi ház és közösségi tér, mert nem a lépték számít, hanem az építészeti minőség. A Nívódíj bírálóbizottságának munkájában a bírálóbizottság elnöke

Szalay-Bobroviczky Alexandra humán főpolgármester-helyettes elnökle mellett szakmailag elismert, rangos építészek vettek részt. A Bírálóbizottság tagjai: Mártonffy Miklós Budapest Főváros főépítésze, a Főpolgármesteri Hivatal Városépítési Főosztály főosztályvezetője, Csapó Balázs építész, a Budapesti Építész Kamara elnöke, Bán Ferenc Kossuth-díjas építész, Kovács Csaba YBI-díjas építész, a MOME Építészeti Intézet mb. intézetigazgatója, Dr. Locsmándi Gábor Pro Régió díjas építész és Z. Halmágyi Judit Pro Architectura díjas építész. Munkájuk különösen izgalmas, kihívásokkal teli feladat volt, hiszen már meglévő és használatba vett épületek megméréstetésére került sor.

A Bírálóbizottság által odaítélt díjak ünnepélyes átadására a FUGA Budapesti Építészeti Központban került sor 2017. november 16-án 14.00 órától, kapcsolódva a főváros egyesítésének 144. évfordulójához.

DÍJAZOTTAK

Hotel Moments (1. kép)

Építész: Nagy Csaba, Pólus Károly

XVIII. ker. Kossuth tér átalakítása és pavilonépület (2. kép)

Építész: SAGRA Építész Kft., Sajtos Gábor, Virág Péter
Tájépítész: Kontra Dániel

KIEMELT DICSERET

Tó utca családi ház (3. kép)

Építész: Makrai Sándor

Mesés kert passzív ház Óvoda (4. kép)

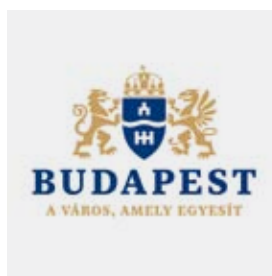
Építész: Nagy Csaba, Pólus Károly, Pásztor Ádám,
Törös Ágnes, Várhidi Bence
Díszítőgrafika: Ferth Tímea

CEU belvárosi épületegyüttes rekonstrukció –

I. ütem (5. kép)

Vezető tervező: Sheila O'Donnell

Helyi építész: Hidasnémeti Máté, Varga Bence

Fotó: Bujnovszky Tamás

1

Fotó: Makrai Sándor

3

Fotó: Szentirmai Tamás

2

Fotó: Bujnovszky Tamás

5

Fotó: Bujnovszky Tamás

4

Emléktábla egy építésznek

Topografikus emlékezetünk egy épület, egy szoba, egy utcarész láttán vetít elénk képeket a régmúltból. Ha elmegyünk egy ház előtt, az építészek egy tervezőtársukra is emlékeznek. Ezt a házat Kertai Laci tervezte, tudjuk tábla nélkül is. Debrecenben nem sok épületen van a tervező megjelölve, valljuk be, az Arany Bika tervezőjét is csak azért ismerjük, mert olimpiai bajnok volt. Megdöbbentő mennyiségi felismerés lehetne, ha például minden hozzá kötődő épületen megjelenne: tervezte Kertai László Ybl díjas építésmérnök. Építész társunk pályafutása ugyan nem városunkban kezdődött, de a budapesti évek után Mikolás Tibor hívására elfogadta a debreceni állást, és 1971-től élete végéig 2013 januárjáig építette a várost. Az építés szót nem véletlenül használok, ez több volt, mint tervek készítése. A német nyelv egybe foglalja a tervezést és az építést, az alkotás, mint processzus nem áll meg a tervezésnél, a kész épületnél fejeződik be a mű. Debrecenben is így működtek az építőmesterek. A terv és a megépítés mai világunkban szakadt el egymástól. Kertai László viszont az az építész volt, aki 42 éven keresztül óriási hittel, energiával, lendülettel épített, az első vázlattól a kivitelezés utolsó ecsetvonásáig. Nagyon hamar debreceninek vallotta magát és nem csak építésként, hanem urbanistaként is folyamatosan a debreceniség, az önazonosság és a saját identitás érdekelte. Folyamatosan rajzolta Debrecent, a város térképe fizikálisan és mentálisan mindig előtte volt. Akkor is rajzolta a várost, mikor még fel sem merült egy probléma, egy új épület lehetősége. Ha valami körvonalazódni látszott, arra sokszor már kész terve volt. Idézzünk fel néhány mindenki által ismert munkát:

- Akadémiai Bizottság Székháza (DAB Székház)
- Sportszarnok
- Hortobágy Malom rekonstrukció
- Nagytemplom Történelmi Romkert feltárása, rekonstrukciója – I. ütem
- Nagyerdei Gyógyfürdő
- Kálvin téri üzletközpont I. ütem
- Magyarországi Új Apostoli Egyház Debreceni Templom
- DOTE Dializáló Épület (Művese Állomás) Könyvtár
- DEOC Sugárterápia
- Gyógyfürdő 240 fh-es Gyógy szálló (Hotel Aquaticum)
- Debreceni Egyetem Hallgatói Kulturális és Konferencia
- Központ (Lovarda)
- Főtér újjáépítés
- DEOEC II. telep Augusztia Hotel és Diákszálló
- Mediterrán Élményfürdő
- DEOEC I.-II. számú Belklinika bővítése és rekonstrukciója
- Debrecen, Emlékkert – Romkert rekonstrukció

42 év, számtalan gondolat, megépült lakás, középület, tér, színházi és virágkarneváli installáció, melyek mellett nincs vagy nem volt felirat.

Az emléktábla, mely felkerült a Kálvin téri üzletház falára az összesért felelős emlékezet, és kifejezi köszönetünket és tiszteletünket az alkotó építésznek, Kertai Lászlónak. Az emléktábla 2017. október 19-én került elhelyezésre a VÁROS, a Hajdú-Bihar megyei Építész Kamara, a KELET-TERV és a család együttműködésének eredményeként.

Kovács Péter DLA
Ybl-díjas építész

Kertai László Ybl Miklós díjas építész emléktábla avatása

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, kedves Építész Társak!
Megtiszteltetés számomra, hogy részt vehetek, megérhettem egy nagyra becsült építész kollégám munkásságára a figyelmet felhívó, ezt közösségi szinten dokumentáló emléktábla avatásán, kihelyezésén. Nem sűrűn történik ilyesmi, tehát ennek „súlya” van!

Laci aktív tagja volt a Magyar Építőművészek Szövetségének, a kamaránk előzményének tekinthető Magyar Építőművészek Szövetsége és Kamarája elnevezésű egyesületünknek, majd a Hajdú-Bihar megyei Építész Kamara alapító tagjai között találjuk. Kertai László azonban, mindenekelőtt, alkotó építész volt, aki nagyon is tisztában volt az építéssel közösségi szemléletet befolyásoló-alakító erejével, mi több: hitt benne! Ha az „eszmérő”, ennek az érvényre juttatásáról volt szó, akkor időt, fáradságot nem kímélve, kertelés nélkül kiállt az építészetért, a maga csendes, de határozott módján „harcba száll” érte: csodálatos rajzai és a tervei meggyőző, vagy akár saját fizikai erejével is. Lelkesedése, kitartása, diplomáciai érzéke és hite átlendítette minden – és volt ilyen (!) – akadályon.

Egy vállalatnál dolgoztunk 14 évig, tudom, hogy nagyon sokat – mondhatni éjjel-nappal – dolgozott, számos debreceni, hazai és külföldi munkájáról nagyon jó összefoglalót láthattak az érdeklődők a kamaránk által az év elején a MODEM-ben rendezett kiállításon. Szívós kitartására az egyik legjellemzőbb példa a Romkert létrejötte. A Kálvin téri (a jelen tábla elhelyezésére is szolgáló) üzletház tervezése során (is) foglalkozott Debrecen város-magjának történetével, kialakulásával, így nem csoda, hogy már 1979-ben régészeti feltárást javasolt a Déri Múzeumnak az építendő üzletház helyén. Itt nem találtak akkor semmi jelentőset, de a Református Nagytemplom 1980-ban elkezdett felújításakor, a templomot övező, nagyon rossz állapotban lévő podeszt és a lépcsőfeljárók felújítását megelőző, szeptember 4-én kezdődött, „építészeti vizsgálat”, azaz régészeti munka indításakor már Laci jelölte ki a kutatási

helyeket, és hamarosan, az építészeti feltárást irányító építészként jelentik be (Wilbertz Péter és Takács Péter mellett) az Országos Műemléki Felügyelőségnek. A kérelem alapján a Déri Múzeum szeptember 30-án kapja meg a minisztériumtól a „leletmentési ásatási engedélyt”: ettől fogva Dr. Módy György muzeológus és Kertai László építész vezeti a munkálatokat (Dr. Módy György: „A Szent András templom és a Veres torony kutatása 1980-ban” – Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Közleményei 42. szám, Debrecen, 1984.). Csodálatos volt, amilyen erőbedobással, meggyőző erővel vetette bele magát – más tervezési feladatai mellett – a Nagytemplom felújításából egyszer csak kikerekedett régészeti munkálatokba: a Verestorony, a Cserepes (vagy más néven a Fehér) torony és az északi Imaterem maradványainak a feltárása. Már a Cserepestorony első, föld alól előbukkant téglalaptest maradványai láttán rögtön tudta – néhány akkori egyházi illetékesekkel ellentétben –, magyarázta nekünk, hogy itt és most a debreceni város-és egyházépítés, benne a hazai reformáció – kézzelfoghatóan alátámasztható – történelmi-történelmi folytonossága nyer döntő erejű bizonyítást.

Meggyőződésem, hogy a mai Romkert létrejöttében Lacinak meghatározó szerepe volt, és e nélkül ma szegényebb lenne Debrecen és az egyháztörténet. A Kollégiumot, a Nagytemplomot és a közrefogott Romkertet magába foglaló építészeti-kulturális-egyházi együttesre rávezető, felújított Piac utca és az együttest feltáró Kossuth tér koncepcionális megalkotója szintén Kertai László. Így kerek az egész! A városunkban egykor tevékenykedett, alkotott építészek neveit őrző táblákon Péchy Mihály, Skalnitczky Antal, Korb Flóris, Borsos József és Sajó István nevével találkozhatunk, ebbe a nevezetes sorba emeljük most be ezzel a táblaavattással Kertai László Ybl Miklós díjas építész is. A Hajdú-Bihar megyei Építész Kamara nevében tisztelettel hajtok fejet az alkotó építész – Kertai László – emléke előtt.

Arató András István
alelnök

Fotók: Pataky Emőke

Az Építészet Hónapja Komárom-Esztergom megyében

A Komárom-Esztergom Megyei Építész Kamara a tagságot szolgáló sokszínű tevékenységén túl a megye társadalmi életének is aktív szereplője. Az Építész Kamara képviselői közreműködnek a szakbizottságokban, tervtanácsokban, a tervpályázatok előkészítésében, koordinálásában és zsűrizésében, a rendezési tervek bírálatában. A megyében a Megyei Főépítésszel együtt a Településképi Arculati Kézikönyvek (TAK) készítésének

elősegítése céljából rendszeres egyeztetések történnek, ahol a már meglévő tapasztalatok ismeretében szakmai konzultáció folyik a TAK-ok és településképi rendeletek elkészítése céljából. A már elkészült Arculati Kézikönyvek véleményezése a jogszabályban előírtaknak megfelelően folyik. Véleményezésünk alapján a megyében már több TAK elfogadásra, illetve a javaslataink alapján átdolgozásra került, annak érdekében, hogy a kézikönyvek mellett, hogy közérthetőek és olvasmányosak, ugyanakkor szakmailag megalapozottan készüljenek el. Már több kimagasló színvonalú, remek fotókkal, rajzokkal kísért anyagot állítottak össze építész kollégáink, amelyek nem csak a települések múltját és táji környezetét mutatják be, hanem a jövő építetőinek, tervezőinek, és az ottlakóknak is remek kortárs példákat mutatnak.

A Kormányhivatallal kötött együttműködési megállapodás keretében közös építésfelügyeleti ellenőrzések folynak, ahol kamaránk képviselői rálátnak szakmagyakorlóink tevékenységére. A tapasztalatok tükrében tájékoztató rendezvényeket tartunk a hivatal dolgozóival együtt az egységes jogértelmezés, tervezőink és szakmagyakorlóink tájékoztatása érdekében.

Emellett szolgáltató kamaraként számtalan területen segítjük a tagság szakmagyakorlását – jogszabályfigyelés, tájékoztató anyagok rendszeres küldése, szakmai továbbképzések, tájékoztató fórumok, épületlátogatások szervezése, amelyek egyaránt szolgálják a naprakész szakmai tudás és a jogkövető magatartás elérését, egyben az építés közösség találkozási helyei.

Rendezvényeink nem csak tervező kollégáinkat szólítják meg, hanem a sajtó, a helyi tv tudósításai és a napilapok híradásain keresztül az építészeti szemlélet formálás eszközei is, lehetőséget biztosítanak felhívni a figyelmet az építészekre, az építészeti társadalmi szerepére.

A 2017-es év is bővelkedett eseményekben, a tavasszal megtartott két jogszabályváltozásokról szóló szakmai fórum után „hagyományosan” a taggyűlést egy különleges helyszínen, az ipari műemlékként jegyzett, a Bán Család által felújított Naszályi Vízimalmokban (1. kép) tartottuk, ahol a hivatalos napirendi pontok mellett előadást hallgattunk a malom történetéről, a korabeli mesterekről, az életvitelről és természetesen bejártuk

2

1

5

4

8

3

az egész épületegyüttest, a malmot a pincétől a padlásig, a molnár lakásokat, a műhelyeket, megnéztük a Fényes patakat és a gyönyörű parkot is. Az október Komárom-Esztergom megyében is hagyományosan az Építészet Hónapja. Évről-évre egyre több programmal készülünk több városban is. A nyitórendezvény idén október 10-én Esztergomban volt a Városházán, ahol „Esztergom jövőképe”-t mutatták be Pálffy Sándor és munkatársai. Az esztergomi programsorozatban gyermek rajzpályázat, „Nyitott házak, titkos helyek” városnéző séta (2. kép), majd szakmai műhely beszélgetés következett. Legkülönlegesebb programunk az „Építészek másként” címet viseli, amely keretében építész kollégáink más oldalukról mutatkoznak be. Volt már Víztoronyban rendezett grafikai kiállítás (3. kép) és koncert (4. kép), az idén pedig épületeket ábrázoló bélyeggyűjteményt (5. kép) és színházi előadást láttunk, mely programok főszereplői építész kollégáink voltak. Fő programunk a 8 éve minden évben megrendezett „Az Év Háza Komárom-Esztergom megyében” díjátadója, amelyet Tatán az egykori Piarista Rendházban összekötöttünk az épület múltjának, jövőjének megismerésével, egy volt piarista diák és a tervezők segítségével (6–8. kép).

Az idén „Az Év Háza” díjat Somody Zsolt és Kókai Gáspár kapta esztergomi iroda épületükért (9. kép)

„Év Háza” dicséretben részesült Markos Anikó, a tatabányai Kossuth téri társasház (11. kép), valamint Borosházi Tamás, az esztergomi Borostyán udvar terveinek készítői (10. kép). A díjátadón Bálint Imre DLA, Ybl díjas építész a zsűri elnökeként az építészek társadalmi szerepéről, a vizuális kultúra fontosságáról beszélt, mind a számos jelenlévőnek, mind pedig a sajtó munkatársainak. Az „Év Háza” pályázat kiállítását az idén kiegészítettük az asztalon fekvő, még meg nem valósult tervek tablóival. Mivel az „Év Háza” pályázaton a már megvalósult megyei helyszínen, megyei tervezők által tervezett épületek indulhatnak, így most a még csak papíron lévő tervek is bemutatkozási lehetőséget kaptak. A kiállítást továbbvisszük különböző megyei helyszínekre, a következő állomás a KEM Kormányhivatal aulája lesz, Tatabányán. Rendezvényeinkkel a megyei építészeknek nem csak szakmai, hanem közösségi programokat is biztosítunk, ugyanakkor az építészet-építészek társadalmi megbecsülését is elősegíteni kívánjuk.

Markos Anikó
KEM Építész Kamara elnöke

Takács Zsuzsanna
KEM Építész Kamara titkára

9

10

11

Alkosson szabadon VELUX tetőtéri ablakkal

Jövőbiztos U-érték
megfizethető áron

- ✓ Standard Plus tetőtéri ablakok 3-rétegű üveggel,

$$U_w = 1,1 \text{ W/m}^2\text{K}$$

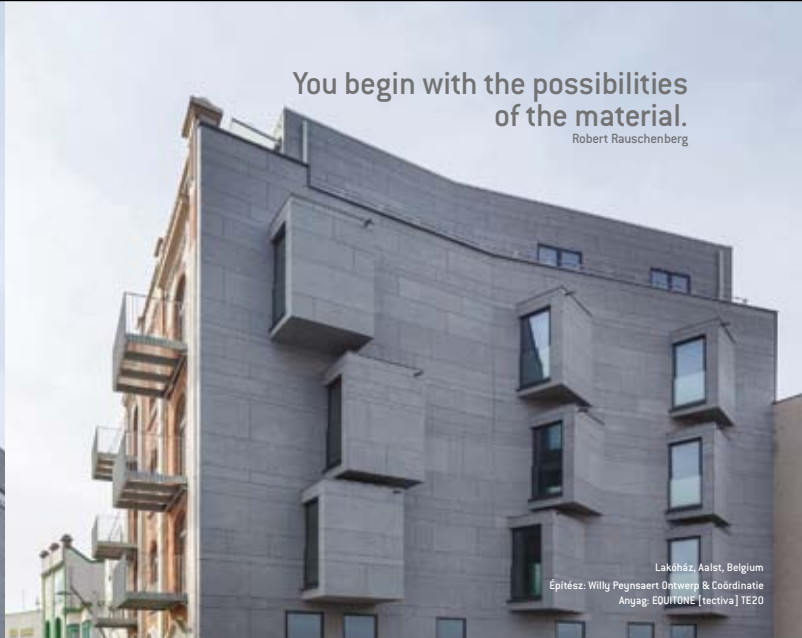
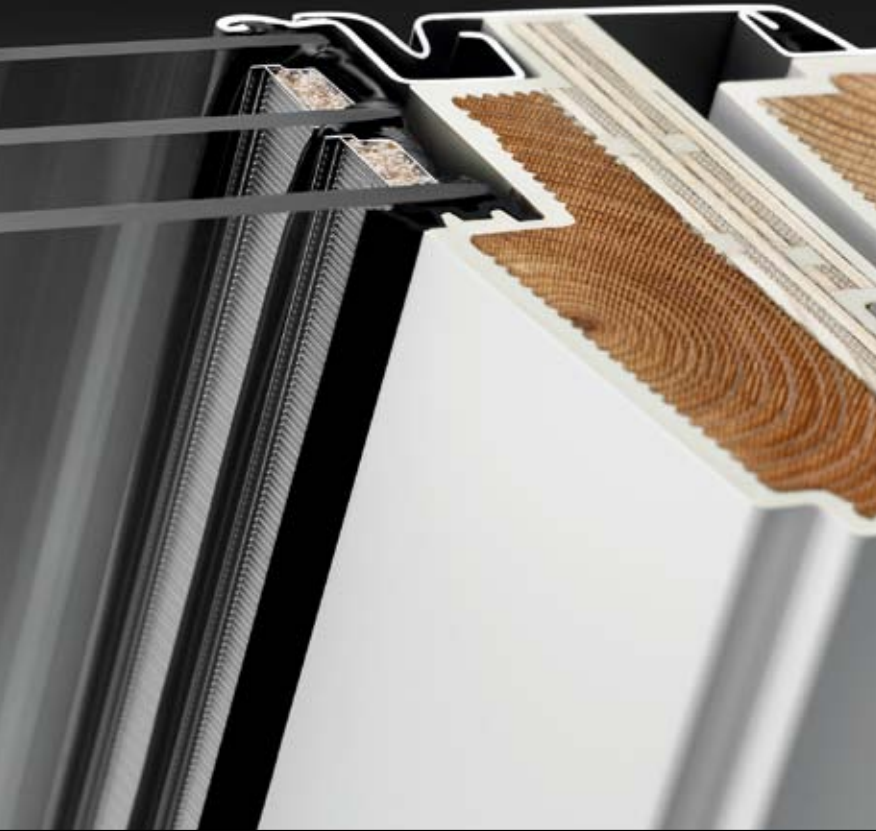
$$U_g = 0,6 \text{ W/m}^2\text{K}$$

- ✓ Fa (GLL típus) és műanyag bevonatos (GLU típus), felső és alsó kilincses változatban is

www.velux.hu/szakembereknek

Életre keltjük a fényt 1942 óta

VELUX®

You begin with the possibilities
of the material.

Robert Rauschenberg

Lakóház, Aalst, Belgium
Építész: Willy Peynsaert Ontwerp & Coördinatie
Anyag: EQUITONE [tectiva] TE20

EQUITONE

Szálcement homlokzatburkoló anyagok

www.equitone.hu

 Equitone.facade

 equitonefacade

+36 30 849 3874
info@equitone.hu

Nógrád Megyei Építész Kamara

Vissza a természetbe!

A természethez életem szakmám kívüli részében sok szállal kötődöm, így külön öröm, amikor a tervezési feladat is természeti környezetben adódik. Az Ipoly Erdő Zrt. részére az elmúlt években több ilyen házat tervezhettem, amit ők igényes megrendelőként átlagon felüli minőségben építtettek meg.

Bernecebaráti, Domszky Pál Erdei Iskola

Az iskola épületének magját egy egykori istálló és kovácsműhely képezi. Kibővítve és a tetőtér beépítésével egy egész osztály részére nyújt erdei otthont.

Nagybörzsöny, hegyi menedékházak

A műemlék Nagybörzsönyi Erdei Vasút kisirtáspusztai megállója környékén álltak a hegyi menedékházak. Egyikük menthetetlen volt, helyére új épület került, ami 30 főnek biztosít szállást. A másik, még menthető épületből gondnoki lakás, az istállóból a sátoráborhoz tartozó fürdőház lett. Két új fedett-nyitott színt egészíti ki az épületegyüttest.

Balassagyarmat, Fűvészkert és Vadaspark

A Fűvészkert és Vadaspark háromszög alaprajzú fogadóépülete úgy illeszkedik a kerítés, az út és a meglévő fenyőfák közötti helyre, hogy építése miatt mindössze egyetlen fát kellett kivágni.

Építész: Kovács Gábor

Építész munkatárs: Bögös András (Bernecebaráti)

Belsőépítész: Vörösné Baracsi Erzsébet

Fotók: Kovács Gábor

*Domszky Pál
Erdei Iskola
és matraczál-
lás, Bernece-
baráti*

Fotók: Kovács Gábor

*Hegyi mene-
dékházak,
Nagybörzsöny-
Kisirtáspuszta*

*Füvészkert
és Vadspark
fogadóépü-
lete: Balassa-
gyarmat-
Nyírzjes*

Révfülöp, lakóépület

Az épület a Balaton északi partján lévő település, Révfülöp egyik partmenti utcájában található, közvetlenül a település „Szigeti” strandjának főbejáratával szemben.

A területen 30–50 éves földszintes és emeletes családi és hétvégi házak találhatók. A lakóépület utca vonalára merőleges tengelyű, nyeregtetős, földszintes–emeletes és tetőtér beépítéses épület. Az épület alaprajzi elrendezése szerint a földszinten, emeleten és a tetőtérben is egy-egy család élettere biztosított. A földszinten találhatóak az épület közösségi terei – a nappali és a konyha, valamint egy különálló fürdővel és külön bejáratúval is rendelkező apartman.

Fotók: Sisák Gábor

Lőrinci, Hunyadi Mátyás Általános Iskola bővítése

A szöbön forgó épület a Lőrinciben található, Hunyadi Mátyás Általános Iskola központi intézménye. Az épített az iskola 1965-ben épített épületét kívánta bővíteni egy melegítő konyhát és egy étkező funkciót magába foglaló épületszárnyal. A bővítést úgy kellett megtervezni, megvalósítani, hogy annak tetőterét a későbbiekben esetlegesen be lehessen építeni. A tervezett étkező teljes körűen akadálymentesített. A meglévő általános iskola földszint, emelet és beépített tetőtér kialakítású épület. Az épület eredetileg lapostetős kialakítású volt, melyre későbbi felújítás során magas tetőt készítettek. A tervezett bővítést egy nyaktaggal csatlakozik a meglévő épület földszinti folyosójához. A közlekedő kialakítása lehetővé teszi az emeleti terület későbbi beépíthetőségét. A kialakított melegítőkonyha külön gazdasági bejáraton keresztül közelíthető meg. A tervezett bővítést az utcával párhuzamos tömegű, nyeregtetős épület, tömegképzését tekintve illeszkedik a meglévő épületekhez, azoktól azonban alacsonyabb épületmagassággal alakítottuk ki. Megbízó: Lőrinci Város Önkormányzata

Pásztó, lakóépület

Az épület egy Nógrád megyei kisvárosban, Pásztón található. Az ingatlanon eredetileg egy felújított kisméretű lakóépület, madárház és egy kerti tó helyezkedett el. Az ingatlanra az új tulajdonos igényeinek megfelelően földszintes, alagsorral ellátott, lapostetős épületet terveztünk. Az építési telken egy kerti halastó és a hozzá kapcsolódó ún. gyengélkedő tó található, melyek sövénynyel vannak körbe kerítve. Az előző tulajdonos a területen még egy madárházat is létesített, a területet parkosította, így az új tulajdonosnak alapvető igénye volt a meglévő növényzet és építmények megóvása.

Építész: Sisák Gábor

Révfülöp,
lakóépület

Fotók: Sisák Gábor

Lőzinci,
Hunyadi
Mátyás Általános Iskola
bővítése

Pásztó,
lakóépület

Somogyi építőmesterek egykor és ma

Somogy megye és ezen belül Kaposvár építészeti arculata kialakításában közel 100 év különbséggel tevékenykedő, abban jelentős szerepet vállaló két építész életművébe kívánunk betekintést adni. Az egyik, a 20. század elejének térségi szempontból meghatározó építész egyénisége, több helyi és országos védelem alatt álló épület tervezője Lamping József. Munkásságáról most jelenik meg az első könyv. A másik Borbás Gábor, a 20. század végének és a 21. század elejének egyik, helyi szinten jelentős építész. Az Ő egy-két munkáján keresztül mutatjuk be a jelenkor törekvéseit.

H. Molnár Katalin: „Egy építész hátrahagyott üzenetei...” a Lamping József (1881–1939) kaposvári építész munkásságát bemutató könyv elé

A vidéki városok építészeti arculatának kialakításában a legismertebb budapesti építészekén kívül számos helyi építőmester, építész is tevékenykedett a 20. század elején. Ők azok a mesterek, akik hűségesek maradtak egy-egy tájegységhez az adott környék sajátos építészeti kultúrájának megteremtésével. Nevük méltó arra, hogy megőrizzük, még akkor is, ha ezen házak díszitettsége, egyedisége nem mérhető össze a monumentális fővárosi középületekkel. Épületeik hozzátartoznak a mindennapok világához.

A 2018-ban megjelenő könyv a múlt homályából kívánja előléptetni Lamping József gödrei származású kaposvári építész. A 20. század elején Kaposvár belvárosában számos helyi jelentőségű köz- és lakóépületet hozott létre. Dél-Dunántúlon is ismert volt építészeti cége, a Lamping Ádám és Fia cég. Baranya, Somogy és Tolna megye területén tervezett, vállalt kivitelezést, út-, híd- és vízepítkezéseket. Lakóházak, középületek, síremlékek, temetők, emlékművek, bútorok egyaránt fémjelzik munkásságát. Közülük számos ma már védelem alatt áll. A könyv szerzője végigjárta azokat a településeket, ahol tervezett és épített Lamping. A helybeliek sehol nem ismerték iskolájuk, templomuk tervezőjének nevét – de büszkéek voltak rá, tudták, hogy kincset birtokolnak. A könyv létrejöttét a levéltári iratok, tervek és a korabeli cikkeken kívül a Lamping család által megőrzött gazdag dokumentumállomány segítette. A kiadvány gazdag archív képanyaggal, és a kaposvári építész-fotográfus, ifj. Lőrincz Ferenc színes épületfotóival készült. Az életutat tárgyaló fejezetben olvashatunk arról, hogy a család férfitagjai több generációra visszamenőleg az építőiparban dolgoztak. Mint a svábok többségét, őket is a szorgalom, kitartás, magas szintű munkakultúra jellemezte. Közülük a legmesszebbre jutó, a legtehetségebb volt Lamping József. Szakmai útját édesapja, Lamping

Ádám készítette elő, aki maga is a környék neves építő-mestere volt. A könyv gerincét az életmű bemutatása adja. Megszólalnak a lapokon a Hegyhát vidéken tevékenykedő templomépítő Lampingok, akiknek neve a környéken fogalom volt a 20. század elején. Krisztiánusoknak nevezték Lamping Ádámot és fiát, mert az egyházi építészet terén maradandó alkotásokat hoztak létre. Az édesapa bölcs előrelátással 21 éves fiának adta a bőszenfai templom önálló tervezésének lehetőségét 1902-ben, amelyet a falu lakóival közösen építettek fel. A plébános és a falu elismerő levele tanúskodik sikeréről. De Lamping József nevéhez fűződik a Baranya megyei Tékesen az evangélikus közösség barokk toronysüveges temploma, és a hajmási templom is. A somogyfajsi Krisztus király templom a helybeli földbirtokos Kund Gusztáv, a helyi plébános és lakosok adományából épült fel. Üvegablakait Lamping tervezte, amit a világhírű Róth Miksa üvegfestőműhelyében készítettek el. A templom országos műemléki nyilván tartásba vétele folyamatban van.

Mint iskolaépítő is ismert szakember volt. A 20. század elején a meglévő iskolák bővítésére, új iskolák építésére volt szükség. A Lamping cég részt vett az iskolaépítési program gyakorlati megvalósításában: Baranyajenőn, Döbröközön, Sásdon római katolikus iskolákat épített. A gödrei régi iskolát bővítették, a gyulai iskolát újjáépítették, a Tolna megyei Kurdon óvodai tantermek és óvónői lakás kivitelezési munkáit nyerték el. A nagymányoki irgalmasrendi zárdát is ők tervezték. Az érvényben lévő építészeti szabványtervek segítséget jelentettek az iskolatervek elkészítéséhez, de Lamping a magyar építőhagyományokat és a népi építészet formanyelvét követve tervezte meg az iskolákat, így ezek lettek a legszebb épületek a falvakban. Eredeti formájukat, funkciójukat többnyire ma is őrzik.

1912-től kezdve már többnyire a fejlődő Kaposvár középületeinek, lakóházainak felépítésében vett részt. Első nagy középülete a Gazdasági és Ipari Takarékpénztár tervének és kivitelezésének elkészítése volt 1915-ben, ez egységbe olvasztotta a klasszikus és a geometrikus formanyelvet a bank kiegészítő díszével. Az első világháború alatt a pécsi 19-es gyalogezred állományában teljesített szolgálatot. A kassai Hadsírok Felügyelőségén műszaki tudását felhasználták katonatemetők tervezésére. Az építész munkái között sajátos helyet foglal el a sírkerttervezés, a síremlékszobrászat. A nagy körültekintéssel létrehozott sírkertek kialakításával jelentősen hozzájárult a helyi építészeti és kegyeleti parkkultúra fejlődéséhez. Az utóbbi években a Felvidéken megindult

a hősi temetők felújítása a homonnai székhelyű szlovák helytörténeti csoport munkájának eredményeképpen, amelyhez nagy segítséget jelentettek a Lamping hagyományokban talált eredeti tervek.

Az 1920-as évek első felében vidéken lakó főurak kérték fel kastélyuk felújítására, bővítésére, de Kaposvár és környékéről, a társadalom minden rétegéből fordultak hozzá megrendelésekkel. A közéletben is vezető szerepet játszott, a helyi Ipartestület alelnöke volt. Nagy megtiszteltetésnek számított, hogy 1927-ben a Budapesti Mérnöki Kamara felvette tagjai sorába. Az 1928-as évben több impozáns középülete Kaposváron. Ekkor épült fel a téglaburkolatos Református Gyülekezeti ház különleges galambdúcra emlékeztető kéményeivel, és a Fő utcán egy újabb bankpalota. Ezek az épületek Kaposvár városképet meghatározó középületei ma is.

Az Erzsébet úton (ma Noszlopy utca), a város egyik leghangulatosabb utcájában is építkezés folyt, egymás mellett két épületet emeltek Lamping tervei szerint. Az 1926–1927-ben készült transzformátorház szép példája annak, hogyan lehet ipari létesítményt is művészi ízléssel, harmonikusan megvalósítani. A mellette álló ma már műemléki védettségű egykori Mozgóképszínház (ma Szivárvány Kultúrpalota) a magyar építészettörténet különleges art deco épülete, amely eleve mozinak készült.

Az L. Balogh Krisztina kaposvári főépítész által vezetett, 2010-ben végzett rekonstrukciója nyomán a mozit eredeti szépségében láthatjuk. Az építész 1920-ban épült, art deco családi villájáról Gerle János írta: „Rendkívül érdekes, és az egész korabeli magyar építészetben egyedülálló épület.” Sajnos mai formája távol áll az egykoritól. Élete legszebb feladatának, legnagyobb megtiszteltetésének tartotta a közkórházi pavilonok terveinek, költségvetésének elkészítését, mellyel az alispán bízta meg 1927-ben. Munkájával az orvostudomány korabeli elvárásainak megfelelő épületeket hozott létre. Az építkezés azonban lassan haladt, a vármegye nehéz anyagi helyzete miatt csak külföldi kölcsön segítségével tudta finanszírozni a fejlesztést, amely hamar elfogyott. Évekig állt az építkezés. Végül állami segítyből fejezték be. A környék lakóházainak tervezése mellett szívén viselte a város hosszú távú fejlődését is. Nagyvárossá akarta tenni Kaposvárt, ezért Stöckl József főkertésszel tíz katasztrális hold kiterjedésű parkot hozott létre. Az egykori Horthy park (ma Berzsenyi) a mai napig a város legszebb és legnagyobb pihenőhelye.

A Kaposvárhoz közeli Taszáron 1929-ben repülőtér épült. Lamping az állomásépület és a hangárok terveinek elkészítésében vállalt szerepet, amit a korabeli sajtó az ország legtekélyesebben berendezett repülőállomásának nevezett. Rajzai, ház-, temető-, síremléktervei a századfordulón végzett igényes, esztétikus munkakultúra példái. Sokoldalúságát bizonyítja, hogy bútorterveket is készített, de a kaposvári székesegyház déli oldalán a Szent István-kutat is ő tervezte.

A Lamping József életművét bemutató könyv hiánypótló kötet a helytörténetben is, mert az építészről idáig nem jelent meg semmilyen írásos anyag.

*„Egy nemzetnél nemcsak az a fontos, hogy vannak-e értékei, hanem az is, hogy vannak-e megbecsülői!”
(Egry József)*

Borbás Gábor Zoltán

Kaposvári építész évtizedeken keresztül kitartóan, karakteresen és egyedi stílusban végzi munkáját főleg Somogy és Baranya Megye településein és ezen belül kiemelten Kaposváron.

Munkájával egyértelműen gazdagítja településeink épített környezetét. Sajátos személyisége különösen nagy hatással van a kollégákra, az építetőkre, a beruházókra és a döntéshozókra is. Munkáiban igazodik a kisvárosi és falusi léptékhez, környezetéhez. Az építési folyamat minden résztvevőjével „építő” és emberi kapcsolatot tart fent, szakmai tudásával nemcsak a megvalósuló művet, hanem az abban résztvevő szakembereket is gazdagítja. Iskolateremtő egyéniség.

TAK-on innen, TAK-on túl...

Konferencia előtti TAK helyzetjelentés Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéből

Közeledik az év vége, ami hagyományosan az advent, a karácsonyi készülődés jegyében zajlik a legtöbb magyar család életében. Ezúttal a készülődés részévé válik a Településképi Arculati Kézikönyvek (TAK) és az erre épülő Településképi Rendeletek (TR) lezárására, befejezésére történő felkészülés is. A 2017. december 31. határidő közeledte a témával foglalkozó szakemberek mellett a települések meghatározó részének is feladatot, munkát ad és remélhetőleg a jól végzett munka örömét is meghozza. Aztán következhetnek az összegzések, visszatekintések, a tanulságok megfogalmazása és a további teendők meghatározása.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Területi Építész Kamara az utóbbiak végrehajtásában is részt kíván vállalni. Már belátható távolságban van 2018. február 2-3. hétvégéje, amikor Nyíregyházán sor kerül az V. Plan-net.hu Településfejlesztési Konferenciára, melynek ideiglenes, de talán végleges tematikus címe a „TAK-on innen, TAK-on túl” nevet viseli. A következőkben a konferencia témáját megalapozó kelet-magyarországi TAK helyzet és a formálódó gondolatok, javaslatok áttekintésére kerül sor.

Általános TAK-helyzetkép

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye 229 településének mintegy fele a nyári időszakban megkezdte a TAK és a TR elkészítésének előkészítő munkáit. Sokan, főleg a kistelepülések viszont csak az egymillió forintos támogatások augusztus végi megérkezése után, a módszertani útmutatók teljessé válását követően és az eredeti, 2017. október 1. határidő év végére módosulásával látták elérkezettnek az időt a munka megkezdésére. Sőt, akadnak települések, akikről nem igazán tud senki semmit, az idők szele egyes helyekre talán a mai napig sem jutott el...

A megyei Építész Kamara október közepéig mindössze 15 település TAK-jának véleményezésére kapott felkérést, de a hó végén áttörésre került sor. November elején további 22 település TAK-ját töltötték fel véleményezésre a LECHNER felületre és a téma felgyorsulása várható. Az előbbieknél próbára teszik a kamara szűrítésbe bevont tagjait, de a helyzet nem érte váratlanul a helyi szakembereket, azaz a véleményezés a sűrűsödő teendők ellenére kezelhetőnek látszik. A megyében egyébként mintegy 9-10 szakmai műhely, alkotócsoporthoz foglalkozik a témával. Alapvetően megyei és a szomszédos Hajdú-Bihar megyéből átránduló szakemberek végzik a munkát, de a korábbi munkakapcsolatoknak köszönhetően esetenként távo-

Fotó: Hegedűs Zoltán

Fotó: Végh József

Fotó: Végh Csilla

labbról, főleg Budapest térségéből is érkeznek szakemberek. Az előbbieket szerinti kapacitások az eddig megjelent igények kielégítésére elégségesnek bizonyultak, egy-egy későbbi új megbízás teljesítésére azonban – tekintettel a közelgő év végi határidőre – alig akad jelentkező. Már ma is látható, hogy a kis- és közepes méretű, 4–17 ezer közötti lélekszámú városok esetében a TAK és a TR üzenete könnyebben értelmezhető és kezelhető, azonban némileg más helyzettel találkozunk a 2–3 ezres, kisebb községekben. Még összetettebb helyzetet és kihívást jelentenek a megye peremvidékén, a szatmári-beregi határmenti térségben elhelyezkedő, például Szamos menti települések, falvak, melyek esetenként 300–800 fő közötti lakosságának nehezen megfogalmazható jövőképevel kell szembenézni.

Előbbiekén túl az elöregedés és elvándorlás miatt csökkenő népesség problémája, az évek, netán évtizedek óta ismeretlen új lakásépítés, az anyagi eszközök hiányában meglévő lakások „alig” fenntarthatósága, a megüresedő házak sajnos nehezen, vagy nem integrálható, többnyire nehéz sorsú roma lakosság általi lelakásának problémája, az elhagyott, gyakran pótolhatatlan értékű jelentő parasztházak, épületek pusztulásának gondja jelenti a napi valóságot ezen a vidéken. Az elvándorlással szemben a közeli ukrainai, romániai, többnyire magyar ajkú lakosság áttelepülése, a magyarországi tartózkodási hely bejelenthetősége, netán átmeneti tranzit raktárnak szükséges ingatlan vásárlása jelent némi elmozdulást a térségben, egyelőre nem megítélhető hatásokkal, következményekkel.

És mégis, ezeken a helyeken is igény van a szép környezetre, a megmaradásra és a lehetőségekhez mérten akár az egész térségre vonatkozó lelkiismeretként és üzenetként a helyiek tesznek is az előbbiekéért. Az épületállomány

és esetenként az infrastruktúra kritikus állapota ellenére ezen a vidéken szinte nincs olyan falu, kistelepülés, ahol ne ápolnák, díszítgetnék a közterületeket, a falu fogadó és búcsúzó tábláját, annak környezetét. Nagygécen pedig megszületett a Megmaradás Temploma. Gyönyörű itt a táj, a víz, a ligetek, erdők, a folyók holtágai... Megérdemli a figyelmet és a maitól talán nagyobb segítséget is ez a Tisza-Szamos-Túr mosta térség, Móricz Zsigmond szavaival élve „Magyarország utolsó tündéri mezeje...”

TAK-kerekasztal a kamarában

A mai állapot számbavételére és a belátható jövő céljainak megfogalmazására kiváló lehetőséget nyújt a TAK és a TR elkészítése. Ugyan még nem jött el az összegzés és a számvetés ideje, de bizonyos javaslatok, előremutató gondolatok már a megyei építész kamara időközi, szakmai felkészítő és összegző konzultációján is megfogalmazódtak, október végén kerekasztal beszélgetésre került sor a véleményezésben közreműködő szakemberek közreműködésével. A kötetlen beszélgetésen a 20 fős zsűri keretlétszámából 18 fő vett részt, és az eddig tapasztaltak áttekintésén túl már bizonyos tanulságok, javaslatok körvonalazódása is megkezdődött.

Ilyen például, hogy már a kistelepüléseken is ritkaságnak számító parasztházak túlélése, jövőbeni funkciójának megtalálása, netán egy-egy kiemelten megóvandó példa megtartásának felelőssége ne csak a szerény anyagi eszközökkel rendelkező kistelepülések gondja legyen. Célszerű lenne regionális, országos szintű pályázati lehetőségekkel céltudatosan támogatni a „megmaradás helyi templomainak” megszületését, mondjuk egy „Legyen minden településnek tájháza” jellegű program elindításával.

További inspiratív gondolat lehet a legalább a TAK

Fotó: Végh József

Fotó: Hegedűs Zoltán

Fotó: Végh József

és TR készítés idejére spontán módon kialakult, ebben a formában minden léptékű településen megjelent főépítési hálózatban rejlő további lehetőségek kiaknázása. A szűkös szakember állomány, a finanszírozási korlátok és talán a kellő kormányzati eltökéltség hiányában sajnos a mai napig nem jött létre ezidáig a szakmailag számos fórumon kívánatosnak minősített járási főépítési rendszer. A jelenlegi, országos léptékű munkával sikerült eljutni a rendszer önszerveződésen alapuló próba verziójáig, sőt az induló javaslatok a létrejött struktúra további életben tartásáról, évenkénti felülvizsgálatról is szólnak. Érdemes lenne komolyan számba venni a kialakult, remélhetően országos lefedettségben rejlő további lehetőségeket. Szóba kerültek az egyes kedvezőbb természeti és népességi adottságú, például dunántúli kistelepülések és a keleti, vagy akár északi megyék aktuálisan megoldandó problémái közötti különbségek. A határ menti kistelepülések és persze számos más település jelenlegi és még inkább jövőbeni települési arculatának meghatározó tényezője a szegregált területek állapota, jelene és jövője. Tekintettel az érintett területek várható növekedésére, a kis- és közepes településeken, de a nagyobb városokban sem kerülhető meg a szegregált területek városképi, közterületi állapota, jövőképeinek érintése. A TAK ezekben a vonatkozásokban is fel kellene vállalja az iránymutatást a szegregált területek lakóinak speciális problémáiból, a sok esetben roma lakosság eltérő történelmi, kulturális,

ízlésbeli adottságaiból, az elvárt és ajánlott illeszkedéssel szemben gyakran teljesen ellentétes felfogásból eredő másságával kapcsolatban. Esetenként ezekben a megbízói körökben is rendelkezésre áll anyagi erő, saját vagy akár CSOK bázison, csak a keresztül vihető, esetleg némileg személyre szabott iránymutatás hiányzik...

Gondolt már valaki tervezett színezésű, nem feltétlenül az illeszkedés talaján álló, de mondjuk színdinamikailag tervezett utcaképre szegregált területen, netán az ún. „cigánysoron”? Bizonyára vannak, lennének települések, városrészek, ahol ezt is ki lehetne próbálni, akár a TAK gondolatébresztő felvetései nyomán...

A kortárs építészet kapcsán elhangzott, hogy a megyeszékhely és a nagyobb középvárosok szintjén, még csak-csak van miről beszélni, a kisebb városokban, pár ezres, netán pár száz fős településeken azonban majdnem ismeretlen fogalomról van szó. Azokon a kistelepüléseken, ahol évek óta nem épül új épület és az ízlésvilág is a meglévő épületeken és környezetben iskolázódott, alapvetően a helyileg fellelhető parasztházak, vagy a hetvenes-nyolcvanas években épült sátozott, jobb esetben utcára merőleges nyeregterős épületek állagmegóvása, hőtechnikai megújulásához kapcsolódó arculatváltása jelentkezik feladatként. Jobb esetben ezeken a helyeken is születik egy-egy irányadó középület, rekonstrukció, mely becsempészi a településre a mai kor szellemét, de az ilyen példák várhatóan hosszú

Fotó: Végő Csilla

ideig magányosok maradnak. Elhangzott olyan konkrét vélemény, mely szerint ezekben a térségekben belátható időn belül nincs mozgástere a kortárs építészetnek erre nyitott és anyagiakkal, pozitív jövőképpel, építési szándékkal rendelkező megrendelői háttér hiányában. Persze itt is kivételt jelenthetnek bizonyos államilag támogatott kezdeményezések a magán- és a közszférában egyaránt.

A konzultáció végső kicsengése, hogy a megye számos települése valójában több, nem feltétlenül járási, inkább természeti alapú tájegységbe sorolható, amihez az alapvető történeti alapstruktúra rendelkezésre áll. Előbbiekben belül külön problémakört jelentenek az 1000 fő alatti, az 1000–3000 fő körüli községek, a 3000–7000 fő nagyságrendű kisvárosok és az ezt meghaladó, megyei szinten mintegy 18000 főben maximálható középvárosok, melyek jellemzői, aktuális problémái hasonlóak és méretük, valamint területi elhelyezkedésük által meghatározottak. A megyeszékhelyek, fővárosi kerületek ebből a szempontból teljesen külön kategóriaként értelmezendők.

Vannak-e már megfogalmazható tanulságok, következtetések?

Végső konklúzióként elmondható, hogy az aktuális települési bázis TAK és TR elkészítését követően célszerű lenne az ezeken alapuló térségi, megyei szintű és országos léptékű összegzések elkészítése, az összefüggések vizsgálata és a tanulságok levonása.

Az irányadó módszertani útmutató és Magyarszéphegy minta települése az előbbieket követően ismét áttekintésre érdemessé válik és szembesülhetünk vele, hogy az illeszkedés alapvetően elvárható, országos léptékű alapelve mellett miben és hogyan értelmezhető az ettől való eltérés, a másság, a kontraszt kérdése. Hiszen a kisebb és nagyobb települések fórumain egyaránt megjelent az unalmas, sablonos településkép víziójától való félelem is és felmerült a nem mindenképpeni, un. „arányos illeszkedés”, mint eddig nem használt fogalom lehetősége. És mindezek tükrében vizsgálható a kortárs építészet jelene és jövője is a különböző térségekben, települési léptékekben. Remélhető, hogy a 2018. február 2–3-án Nyíregyházán megtartandó V. Plan-net.hu Településfejlesztési Konferencia számos, az előbbieken felvetett problémára választ fog találni és addig a TAK-ok talán mindenütt elkészülnek, de semmiképpen nem fejeződhetnek be... A településkép formálásának, építésének új korszaka még éppen csak elkezdődött, a munka java előttünk és a következő építész és urbanista generációk előtt áll...

Végh József
építész, városépítési szakmérnök
a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei
Területi Építész Kamara elnöke

Fotó: Végh Csilla

Fotó: Rozsnyai Katalin

Fotó: Végh József

Vízzárás, vízszigetelés kristálytechnológia alkalmazásával

A világ legtöbbet alkalmazott építőanyaga a modern korban a beton. Elsősorban tartószerkezeti feladatok ellátására alkalmazzák. A terepszint alá, vagy olyan környezetbe építik be, ahol talajnedvességgel, vagy –vízzel érintkeznek. Ezekben az esetekben – kevés kivételtől eltekintve – a betonszerkezetet utólagos membránszigeteléssel látják el, ami megakadályozza a víz szerkezetbe és ez által a betonból készült létesítménybe jutását, illetve ottani kártételét. Az utólagos szigetelés többlet anyag- és többletmunka költség árán elvégezhető. Élettartama a betonszerkezethez viszonyítva rövid, mechanikai ellenállóképességük pedig csekély. A Kryton International Inc. kifejlesztette azt a rendszert, amely alkalmazásával a beton – megőrizve tartószerkezeti szempontból előnyös tulajdonságait – egyben kiegészül a vízzáráshoz szükséges tulajdonsággal. Tömörre teszi a betont, elzárja a betonban a kötéskor és szilárduláskor keletkező pórusokat és mikro repedéseket. Tűszerű kristályok millióit növesztve. A folyamat irreverzibilis, de nem egyszeri. Ha a betonban kialakul valahol egy mikro repedés és ezzel szabadabbá válik a víz útja, az adalékszer újratekedi a kristályosodási folyamatot, azaz meggyógyítja szerkezetet. A beton a KIM használatának köszönhetően öngyógyítóvá válik. Ennek köszönhetően megszűnik a vízszigetelés meghibásodásából eredő károk kockázata, így nem kell a létesítmény üzemeltetésének kapcsán javításokkal számolni. A KIM alkalmazása nagyon egyszerű. A beton cementtartalmának két tömegszázaléka a KIM adagolási dózisa. 1 m³ frissbetonhoz, melyben m³-enként 330 kg cement van 6,6 kg KIM adagolása szükséges, melyet 10 percig kell kevertetni a géppel a megfelelő eredmény eléréséhez. Minden, az iparban jelenleg elterjedt egyéb adalékszerrel együtt alkalmazható.

A SZERKEZETI CSOMÓPONTOK

A munkahézagok, dilatációk, fal–fal, fal–födém csatlakozások, stb., szigetelési szempontból gondosan kell tervezni és kivitelezni. A Kryton Krystol rendszere minden szerkezeti részletre tud megoldással szolgálni, mely a szükséges minőségben, az épület teljes élettartama alatt biztosítja a vízzárást.

Krytonite duzzadószalag: szintetikus gumiból készült, kifejezetten a vízzáró betonszerkezetek csatlakozási pont- és munkahézagképzésre alkalmazható anyag. Az eredeti méret tízszeresére tud duzzadni. Alkalmazható sós, illetve szulfátos vizekkel szemben is. Ivóvízzel érintkezésre bevizsgált és engedélyezett. A **Krystol Waterstop Grout** egy glett. Alkalmazható a szerkezeti csomópontokban a duzzadószalag mellett vagy helyett, attól függően, hogy egyszeres, vagy kétszeres biztonsággal akarjuk a vízzárást elérni. A **Krystol Waterstop Treatment** egy vízzel elegyítve emulziót alkotó anyag. Vékony rétegben felkenve, vagy fújva a csatlakozási felületre intenzív kristályképződést katalizál. Felhasználása gyors takarékos, és nagyon könnyen ellenőrizhető, mert az emulzió élénksárga színű.

A BETONJAVÍTÁS, ÉS UTÓLAGOS VÍZZÁRÁS BIZTOSÍTÁSA

A Kryton kifejlesztette a szivárgásjavító rendszerét. A korábbiakhoz hasonlóan alkalmas a megsérült vízzáró betonszerkezetek egyes réseinek, töréseinek, gyors és tartós javítására. Ide a **Krystol Repair Grout** alkalmazható. Ha a képen látható intenzív szivárgás tapasztalható, a **Krystol Plug** másodpercek alatt alkalmas a szivárgás megszüntetésére. Ennek segítségével lehetőség nyílik a vízzárás megfelelő minőségben történő kialakítására. A felületi szivárgások megszüntetésére is. A **Krystol T1 & T2** olyan anyagok, melyek a megtisztított, de nem vízzáró betonfelületre felhordva néhány nap alatt átkristályosítják a betonfelületet, így – akár a negatív oldalon alkalmazható és tartós, biztonságos vízzárást tesz lehetővé. A rendszer mindegyik eleme javítja a felület megjelenését, növeli a tömörséget megakadályozza a betonacél korrózióját, ellenállóvá teszi a szerkezetet a szulfátokkal és a lúgokkal, savakkal szemben is. A Kryton rendszer mindegyik eleme alkalmas ivóvízzel közvetlenül érintkező szerkezetek kezelésére.

Habarcos adalékszer: A Krystol Mortar Admixture (KMA) egy adalékszer, mely speciálisan falazó és vakoló cementhabarcok és a velük épített falazatok tartós vízzáróságának biztosítására lett kifejlesztve. Gyakran használják talajvíz szigetelőlemezek helyett kerámia alapú falazatoknál. KMA is a Krystol® technológiáját alkalmazza. Ezzel egyszerűbb és olcsóbb a legkiválóbb minőségű vízzáróság elérése, melynek további előnye a korábban leírt "öngyógyító" képessége.

- Ellenáll a salétromosodásnak
 - Fagyálló
 - Minimális a vakolatmállás
 - Nem foltosodik, penészedik
 - Növeli a tapadást, megszünteti a repedezést
 - A keletkező mikro repedéseket „meggyógyítja”
 - Ellenáll a talajvíz nyomásnak és a csapóesőnek egyaránt
 - Egyszerű, csökkenti a kivitelezési időt
 - Szükségtelenné teszi a hagyományos szigetelésekhez nélkülözhetetlen felület előkészítést
 - A vakolat teljes élettartama alatt tökéletes védelmet biztosít
 - Csökkenti az épület fenntartási és javítási költségeit.
- 5 %-kal csökkenti a vízigényt megtartva a habarcos bedolgozatosságának tulajdonságait. A kisebb vízigény nagyobb nyomószilárdságot, kisebb mértékű zsugorodást és a repedezést jelent. Ezen hatások mellett, alkalmazásával külön részletes magyarázat nélkül is belátható, hogy
- A beruházók hamarabb vehetik birtokba az épületüket, hiszen csökken a kivitelezésre fordítandó idő, mellőzhető a pótlólagos szigetelés kiépítése, annak minden járulékos munkájával és költségével (talajvízszint süllyesztés, munkárok kialakítás, dúcolás, támfal, stb.) együtt.
 - Nő a tervezői szabadság, hiszen ez a szigetelési technológia nem szab korlátokat a tervezőnek (nincsenek nem, vagy nehezen megoldható módon szigetelhető szerkezeti csomópontok).
 - Csökkennek a költségek.
 - A kivitelezők szigeteléssel kapcsolatos műszaki kockázat nélkül készíthetik el a beruházást. Megszűnik annak a kockázata, hogy a szigetelőlemez megsérül, vagy meghibásodik, hiszen itt maga a betonszerkezet a szigetelőlemez.
 - Nem igényel a betontechnológiai ismeretek mellett semmilyen különleges szaktudást.
 - Az építőipar minden területén alkalmazható.

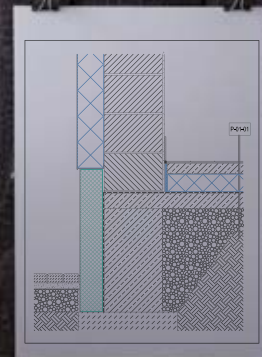
www.betonmix.hu

Kereső

KIMAGASLÓ HŐSZIGETELŐ KÉPESSÉG |

AUSTROTHERM GRAFIT REFLEX
FELÜLETI FÉNYVISSZAVERÓ BEVONAT
ÁLLVÁNYHÁLÓ NÉLKÜL IS ALKALMAZHATÓ

Jó döntés 26 éve

Austrotherm GRAFIT REFLEX® Ragyogó védelem

Az **Austrotherm GRAFIT REFLEX®** homlokzati hőszigetelő lemez kimagasló hőszigetelő képessége révén könnyen kielégíti az egyre szigorúbb hővédelmi követelményeket. A világos bevonat meggátolja a lemezek káros felmelegedését, így a kivitelezés egyszerű, gyors és biztonságos.

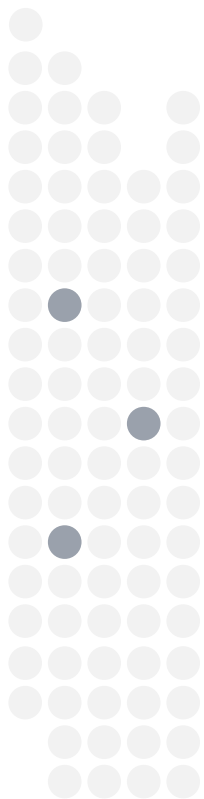
A BIM MENEDZSER A SZAKÁGAK KÖZÖTTI HATÉKONY EGYÜTTMŰKÖDÉS KULCSA

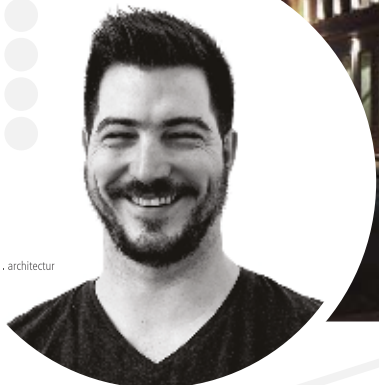
“A sikeres építőipari beruházások feltétele, hogy a különböző folyamatok eredményesen egymásra tudjanak épülni. A BIM-alapú ARCHICAD egyedülálló kommunikációt tesz lehetővé a különböző ágazatok és platformok között, biztosítva a gyors, költséghatékony tervezést és kivitelezést.

Tervezőirodánk a BIM menedzseri pozíció kialakításával ezt az együttműködést kívánja még hatékonyabbá tenni, amely egyaránt szolgálja a megrendelő, a beruházó és az üzemeltető érdekeit, és egyben csökkenti a környezeti terhelést is.

Máshogy fogalmazva: a certifikált BIM menedzser olyan párkapcsolati tanácsadó, aki segítséget nyújt, hogy az építész és az ARCHICAD egymásra találjanak, és szakágakon átívelő eredményes megoldásokat hozzanak létre.”

Budapest Music Center

Szabadi Gergely

BIM manager, terv. építészmérnök

Art1st Design Stúdió Kft.

GRAPHISOFT.
ARCHICAD

www.graphisoft.hu

